

Про виконання мовного законодавства та обласної Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Кам'янському професійному ліцеї у 2021 – 2022 н.р.

У 2021 – 2022 н.р. у Кам'янському професійному ліцеї проводилась системна робота, спрямована на виконання Конституції України, законів України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та «Про освіту», зокрема в частині застосування державної мови в освітньому процесі.

Мовою освітнього процесу є державна мова.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» робочою мовою діяльності установи, у тому числі мовою засідань, заходів, зустрічей та мовою робочого спілкування, є державна мова. Державна мова використовується як мова навчальних матеріалів, ведення занять, різноманітних заходів у рамках освітнього процесу, що обумовлено статтею 54 Закону України «Про освіту», де педагогічні працівники зобов'язані «виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України» і «додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти».

Частина 5 статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та частина 4 статті 7 Закону України «Про освіту» встановлюють, що «в закладах освіти відповідно до освітньої програми можуть викладатися одна або декілька дисциплін двома чи більше мовами – державною мовою, англійською мовою, іншими офіційними мовами Європейського Союзу». При складанні навчальних планів на початку 2021 – 2022 навчального року перевага надавалась вивченню державної мови та оволодіння нею на високому рівні здобувачами освіти та поряд з нею – англійській мові, тому були в поточному навчальному році виділені додаткові години на проведення факультативних занять (Ілющечкіна О.В. – 80 год. «Стилістика української мови», Кобос О.Г. – 60 год. «Іноземна мова»), що є однією з важливих умов повноцінної реалізації конституційних прав дітей в Україні. Крім того, адміністрація закладу керувалася частиною 1 статті 32, статті 33 Закону України «Про освіту», де визначені стандарти загальної середньої освіти та вимоги до обов'язкових результатів навчання, компетентностей здобувача загальної середньої освіти відповідного рівня та форми їх державної атестації. Дані години спрямовувались на підготовку здобувачів освіти до участі у ЗНО відповідно до освітньої програми ліцею.

Згідно із статтею 9 цього ж Закону володіють державною мовою та застосовують її під час виконання службових обов'язків керівний склад закладу, педагогічні працівники. У зв'язку із воєнним станом в країні застосування державної мови в робочий час та у спілкуванні між собою не тільки працівників закладу, а й здобувачів освіти стало справжнім проявом патріотизму.

Виховна робота закладу спрямована на виконання основних принципів Концепції національно – патріотичного виховання, формування громадянської компетентності здобувачів освіти. Наказом № 8 Н від 24.01.2022 «Про затвердження Заходів з розвитку та функціонування української мови в закладі» здійснено відповідну роботу: збільшується та оновлюється література в бібліотеці; проводяться Козацькі забави з фізичної культури; на популяризацію української поезії та пісні спрямована гурткова робота; залучаються педагоги та здобувачі освіти до участі у різноманітних творчих конкурсах, написанні дослідницьких робіт; проводяться культурно – просвітницькі заходи, спрямовані на виховання патріотизму та любові до рідного слова. Діяльність методичної комісії предметів суспільно – гуманітарного циклу спрямовувалась на розповсюдженні педагогічного досвіду (Ілющечкіна О.В. – диплом II ступеня за підсумками участі працівників в обласному конкурсі професійної майстерності «Мій кращий конспект уроку» серед викладачів зарубіжної літератури) , роботі з обдарованими учнями та інших видах участі у заходах регіональної МАН (культурно – просвітницькі заходи до ювілейних дат, щорічні конкурси з вшанування Лесі Українки, Тараса Шевченка (Ілющечкіна О.В.); залученні здобувачів освіти до написання дослідницьких робіт МАН (Шпеньков О.С.).

16.02.2022 р. вивчення роботи філологів проводилося відповідно до наказу департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 28.10.2021 № 500/0/212-21 «Про посилення контролю за діяльністю закладів професійної (професійно-технічної) освіти». Надана довідка за підсумками перевірки констатує, що з питання дотримання Закону України «Про забезпечення української мови як державної» у кожному навчальному кабінеті КамПЛ обладнано куточок національної символіки, у наявності інформаційний лист про застосування Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (із змінами), поновлено відповідну інформацію з мовного законодавства в фойє другого поверху біля бібліотеки та в навчальній частині. Окремо сформовано добірку, у якій зібрано нормативно-правову базу мовного законодавства:

- ст.10 Конституції України;
- ст.7 Закону України «Про освіту»;

- лист МОН від 01.02.2018 № 1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- лист МОН від 17.09.2019 № 1/9 – 581 «Про застосування державної мови в освітньому процесі»;
- рішення Конституційного суду України від 14.12.1999 про офіційне тлумачення положень ст.10 Конституції України (справа про застосування української мови);
- Указ Президента України «Про Концепцію державної мовної політики» від 15.02.2010 № 161/2010;
- Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- Розпорядження Голови облдержадміністрації «Про погодження Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Дніпропетровській області на 2022 – 2030 роки».

Щодо контролю за виконанням мовного законодавства в КамПЛ прослідковується системність роботи адміністрації, це підтверджує ряд проведених заходів:

- засідання педагогічної ради від 01.06.2020 (протокол № 10): забезпечення виконання Закону про освіту в частині визначення мови навчання й виховання в закладі всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя;
- нарада при директорі від 14.06.2021 про дотримання мовного законодавства;
- засідання педагогічної ради від 30.08.2021 (протокол № 1) здійснення щорічного звіту щодо виконання мовного законодавства в межах підсумків діяльності педагогічного колективу за 2020-2021 н.р. та визначення пріоритетів на новий 2021-2022 н.р.;
- засідання педагогічної ради від 11.01.2022 (протокол № 7), на якому затверджено заходи на виконання розпорядження голови облдержадміністрації від 07.12.2021.

Вивчення роботи філологів закладу констатує, що належна увага надається позанавчальній роботі з філологічних предметів. У закладі проводяться заходи до Дня української писемності, Міжнародного дня рідної мови, Шевченківський тиждень, до ювілеїв письменників (тематичні випуски газет, мовні свята, літературно-музичні композиції, брейн-ринги тощо).

Відповідно до наказів МОН та ДОН облдержадміністрації в КамПЛ проходять перші етапи предметних олімпіад, Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т.Шевченка, предметні тижні.

Молодому спеціалісту Сезоненко Г.О. тут постійно надається допомога з питань навчально-методичного забезпечення уроків, з питань планування, оцінювання письмових робіт, самоаналізу уроку, контролю і оцінювання результатів уроку, організації диференційованого навчання, проблемного підходу в активізації процесу пізнання здобувачів освіти, психології спілкування викладача та здобувачів освіти, планування позанавчальних заходів.

Поруч з цим зазначені рекомендації, серед яких:

- кабінет української мови та літератури потребує систематизації документації у відповідності до Положення про навчальний кабінет, осучаснення наочного матеріалу та косметичного ремонту;

- викладачам української мови і літератури, зарубіжної літератури, англійської мови посилити роботу з обдарованими здобувачами освіти з української мови та літератури, зарубіжної літератури, англійської мови, сприяти їх залученню до участі в МАН, проєктній діяльності, предметній олімпіаді, Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика, Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, конкурсах учнівської творчості;
- методичній службі закладу посилити наставницьку роботу з малодосвідченим викладачем української мови та літератури Сезоненко Г.О.

Ефективна реалізація мовного законодавства потребує чіткої координації дій всіх структурних ланок закладу, тому до проєкту рішення засідання педагогічної ради вношу пропозиції:

1. Планомірно виконувати в закладі завдання мовної політики, створюючи умови для утвердження державності української мови, підвищення її престижу, набуття нею рис авторитетності.

постійно

2. Керівнику методичної комісії суспільно – гуманітарних дисциплін Ілющечкіній О.В.:

- 2.1. Детально проаналізувати на засіданні Заходи з розвитку та функціонування української мови в закладі та активізувати їх реалізацію.

До 25.05.2022

- 2.2. Посилити наставницьку роботу з малодосвідченим педагогом Сезоненко Г.О.

постійно

- 2.3. Посилити роботу з обдарованими здобувачами освіти з української мови та літератури, зарубіжної літератури, англійської мови, сприяти їх залученню до участі в МАН, проєктній діяльності, предметній олімпіаді, Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика, Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, конкурсах учнівської творчості.

Постійно

3. Формувати склад педагогічних працівників з урахуванням вільного володіння державною мовою.

Директор КПЛ

Віктор ШКОЛЯР